

Note 11 - Tap på utlån og garantier

Morbank

Tap på utlån (mill. kr)	2015			2014		
	Privat-marked	Næringsliv	Totalt	Privat-marked	Næringsliv	Totalt
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	2	9	11	-4	18	14
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	-	80	80	-	-	-
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	7	58	65	10	41	51
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	8	4	12	12	16	28
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	6	3	9	12	-2	10
Sum tap på utlån og garantier	11	148	159	6	77	83

Individuelle nedskrivninger (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat-marked	Næringsliv	Totalt	Privat-marked	Næringsliv	Totalt
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	25	139	164	28	122	150
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	7	58	65	10	41	51
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	2	40	43	6	13	19
+ Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	21	22	1	0	2
+ Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	10	86	96	11	72	83
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	27	148	174	25	139	164

Gruppenedskrivninger (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat-marked	Næringsliv	Totalt	Privat-marked	Næringsliv	Totalt
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	90	188	278	90	188	278
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	-	80	80	-	-	-
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	90	268	358	90	188	278

Tap fordelt på sektor og næring (mill. kr)	2015	2014
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	0	5
Industri og bergverk	2	6
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	19	12
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	6	16
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	24	19
Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	15	14
Lønnstakere	12	11
Gruppenedskrivning næring	80	-
Tap på utlån til kunder	159	83

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Næringsliv	Totalt	Privat- marked	Næringsliv	Totalt
Misligholdte utlån (mill. kr)						
Brutto mislighold over 90 dager	133	38	171	134	90	224
- Individuelle nedskrivninger	15	8	23	18	45	63
Netto misligholdte utlån	119	30	148	116	45	162
Avsetningsgrad	11 %	22 %	13 %	13 %	50 %	28 %

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Næringsliv	Totalt	Privat- marked	Næringsliv	Totalt
Andre tapsutsatte engasjement (mill. kr)						
Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	45	341	387	15	193	208
- Individuelle nedskrivninger	13	138	151	7	95	101
Netto andre tapsutsatte engasjement	32	204	236	9	98	107
Avsetningsgrad	29 %	40 %	39 %	43 %	49 %	49 %

Inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør for morbanken 40,2 millioner kroner (36,6 millioner kroner).

Realisasjonverdi av panteverdi knyttet til utlån som er individuelt nedskrevet er for morbanken per 31.12.15 er 195,2 millioner kroner (189,8 millioner kroner).

Konsern

	2015			2014		
	Privat- marked	Næringsliv	Totalt	Privat- marked	Næringsliv	Totalt
Tap på utlån (mill. kr)						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	3	9	11	-9	8	-1
+ Periodens endring i gruppenedskrivninger	2	80	82	-	-	-
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere er nedskrevet	8	59	67	14	51	66
+ Konstaterte tap på engasjement som tidligere ikke er nedskrevet	13	7	21	15	20	35
- Inngang på tidligere nedskrevne utlån, garantier m.v.	8	4	12	13	-2	11
Sum tap på utlån og garantier	18	151	169	8	81	89

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Næringsliv	Totalt	Privat- marked	Næringsliv	Totalt
Individuelle nedskrivninger (mill. kr)						
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån, garantier, m.v. per 1.1.	27	145	172	36	137	173
- Konstaterte tap i perioden på utlån, garantier m.v. hvor det tidligere er foretatt individuelle nedskrivninger	8	59	67	14	51	66
- Tilbakeføring av tidligere års nedskrivninger	3	42	46	7	15	22
+Økning i nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere er gjort individuelle nedskrivninger	1	21	22	1	1	2
+Nedskrivninger på engasjementer hvor det tidligere år ikke er gjort individuelle nedskrivninger	13	88	101	11	73	84
Individuelle nedskrivninger til dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	30	153	183	27	145	172

	31.12.15			31.12.14		
	Privat- marked	Næringsliv	Totalt	Privat- marked	Næringsliv	Totalt
Gruppenedskrivninger (mill. kr)						
Gruppenedskrivninger for dekning av tap på utlån og garantier per 1.1.	94	201	295	94	201	295
Periodens gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån, garantier m.v.	2	80	82	-	-	-
Gruppenedskrivning for dekning av tap på utlån og garantier per 31.12.	96	281	376	94	201	295

Tap fordelt på sektor og næring (mill. kr)	2015	2014
Jordbruk, skogbruk, fiske og fangst	0	6
Industri og bergverk	4	6
Bygg og anlegg, kraft og vannforsyning	19	13
Varehandel, hotell- og restaurantdrift	4	15
Transport og annen tjenesteytende virksomhet	26	21
Finansiering, eiendomsdrift og forretningsmessig tjenesteyting	16	15
Utland og andre	2	-
Lønnstakere	12	13
Gruppenedskrivning næring	84	-
Gruppenedskrivning person	2	-
Tap på utlån til kunder	169	89

Misligholdte utlån (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat-marked	Næringsliv	Totalt	Privat-marked	Næringsliv	Totalt
Brutto mislighold over 90 dager	155	50	205	156	114	270
- Individuelle nedskrivninger	17	9	26	21	46	67
Netto misligholdte utlån	138	41	179	135	67	203
Avsetningsgrad	11 %	18 %	13 %	13 %	41 %	25 %

Andre tapsutsatte engasjement (mill. kr)	31.12.15			31.12.14		
	Privat-marked	Næringsliv	Totalt	Privat-marked	Næringsliv	Totalt
Tapsutsatte engasjement (ikke misligholdt)	49	350	399	16	201	216
- Individuelle nedskrivninger	14	142	156	7	98	105
Netto andre tapsutsatte engasjement	34	208	243	9	102	111
Avsetningsgrad	30 %	41 %	39 %	43 %	49 %	49 %

Inntektsførte renter på misligholdte og tapsutsatte engasjement utgjør for konsernet 45,0 millioner kroner (43,8 millioner kroner).

Realisasjonverdi av panteverdi knyttet til utlån som er individuelt nedskrevet er for konsernet per 31. desember 2015 er 200,7 millioner kroner (196,2 millioner kroner).